

A teacher in traditional Thai attire is pointing at a chalkboard in a classroom. The room is ornate with traditional Thai architecture, including a large, ornate chandelier and a large window. The teacher is standing on a small platform, and the students are sitting on the floor, facing the teacher. The text is overlaid on the image.

สุภาชิต คำพังเพย สำนวนไทย

พร้อมภาพประกอบ

หมวด ก

กงเกวียนกำเกวียน	๒๒
กบในกะลาครอบ	๒๓
กรวดน้ำคว่ำขัน (คว่ำกะลา)	๒๔
กระเชอกันรื้อ	๒๕
กระตี่ได้น้ำ	๒๖
กระต่ายขาเดียว	๒๗
กระต่ายตื่นตูม	๒๘
กระต่ายหมายจันทร์	๒๙
กระโถนทองพระโรง	๓๐
กลับเนื้อกลับตัว	๓๑
กลับหน้ามือเป็นหลังมือ	๓๒
กล้านกมักบิน	๓๓
กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้	๓๔
ก่อร่างสร้างตัว	๓๕
กาคาบพริก	๓๖
กำขี้ดีกว่ากำตด	๓๗
กำแพงมีหู ประตุมือช่อง	๓๘
กึ่งทองใบหยก	๓๙
กินที่ลับไซที่แจ้ง	๔๐
กินน้ำได้ศอก	๔๑
กินน้ำพริกถ้วยเก่า	๔๒
กินน้ำไม่เผื่อเลี้ยง	๔๓

	หน้า
กินน้ำเห็นปลิง	๔๔
กินบนเรือน จี้นหลังคา	๔๕
กินปูนร้อนท้อง	๔๖
กินอย่างหมู อยู่อย่างหมา	๔๗
กินอยู่กับปาก อยากอยู่กับท้อง	๔๘
เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน	๔๙
เก็บเล็กผสมน้อย	๕๐
เก็บหอมรอมริบ	๕๑
เกลียดตัวกินไข่เกลียดปลาไหลกินน้ำแกง	๕๒
เกลือกจิมเกลือก	๕๓
เกลือกเป็นหนอน	๕๔
แกงจืดจืดรู้คุณเกลือก	๕๕
เกี่ยวแฝกมุงป่า	๕๖
แกว่งเท้าหาเสี้ยน	๕๗
ไก่อ่แม่ปลาช่อน	๕๘
ไกลปิ่นเที่ยง	๕๙
ไก่อเห็นตีนงู งูเห็นนมไก่	๖๐
แกะดำ	๖๑
ไกล่เกลือกินต่าง	๖๒
ไก่อ่ได้พลอย	๖๓
ไก่อ่งามเพราะขน คนงามเพราะแต่ง	๖๔
ไก่อ่อน	๖๕
กบเลือกนาย	๖๖
กระด้างกลืนไฟ	๖๗
กระดุกขี้ดมัน	๖๘

	หน้า
กัตก้อนเกลือกิน	๖๙
กาในฝูงหงส์	๗๐
กาฝาก	๗๑
ก้างขวางคอ	๗๒
กำปั่นทุบดิน	๗๓
กิ้งก่าได้ทอง	๗๔

หมวด ข

ขนมผสมน้ำยา	๗๕
ข่มเขาโคขืนให้กินหญ้า	๗๖
ขว้างงูไม่พ้นคอ	๗๗
ขวานผ่าซาก	๗๘
ขายผ้าเอาหน้ารอด	๗๙
ข้าวใหม่ปลามัน	๘๐
ชิงกีรา ข่าก็แรง	๘๑
ชีช้างจับตักแตน	๘๒
ชีหุมรา ชีหมาเหั่ง	๘๓
ชุดด้วยปากถากด้วยน้ำตา	๘๔
ชุดบ่อล่อปลา	๘๕
เข็นครกขึ้นภูเขา	๘๖
เข้าด้ายเข้าเข็ม	๘๗
เข้าตามตรอกออกตามประตู	๘๘
เข้าเถื่อนอย่าลืมพรว้า	๘๙
เข้ากันเป็นปีเป็นขลุ่ย	๙๐
เข้าตาจน	๙๑

	หน้า
เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม	๙๒
เขียนเสือให้วัวกลัว	๙๓
เขี้ยวลากดิน	๙๔
ไขในหิน	๙๕
ขมื่นกับปูน	๙๖
ของหายตะพายบาป	๙๗
ข้างนอกสุกใส ข้างในเป็นโพรง	๙๘

หมวด ค

คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก	๙๙
เคราะห์หามยามร้าย	๑๐๐
คดในข้อ งอในกระดูก	๑๐๑
คบคนให้ดูหน้า ซื้อเสื้อผ้าให้ดูเนื้อ	๑๐๒
คบคนพาลพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล	๑๐๓
คมในฝัก	๑๐๔
คลื่นกระทบฝั่ง	๑๐๕
คว่ำบาตร	๑๐๖
ความในอย่า่นำออก ความนอกอย่า่นำเข้า	๑๐๗
คลุมถุงชน	๑๐๘
ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น	๑๐๙
ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด	๑๑๐
ความว้าวไม่ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก	๑๑๑
คอเป็นเอ็น	๑๑๒
คอทองแดง	๑๑๓
คอหอยกับลูกกระเดือก	๑๑๔

	หน้า
คางคกขึ้นวอ	๑๑๕
คานั่งคาเขา	๑๑๖
โคแก่ชอบกินหญ้าอ่อน	๑๑๗
ใครมียาวสาวได้สาวเอา	๑๑๘
คนดีผีคุ้ม	๑๑๙
คนล้มอย่าข้าม	๑๒๐
คบเด็กสร้างบ้าน	๑๒๑
คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย	๑๒๒
คื่นหะมอน	๑๒๓

หมวด ข

ข้องปากแตก	๑๒๔
ฆ่าควายอย่าเสียตายพริก	๑๒๕
ฆ่าไม่ตายขายไม่ขาด	๑๒๖
ฆ่าช้างเอางา	๑๒๗

หมวด ง

งมเข็มในมหาสมุทร	๑๒๘
เงียบเป็นเป่าสาก	๑๒๙
โง่เง่าเต่าตุ่น	๑๓๐
งานหลวงไม่ให้ขาด งานราษฎร์ไม่ให้เสีย	๑๓๑
เงยหน้าอ้าปาก / ลืมตาอ้าปาก	๑๓๒
งูกินหาง	๑๓๓
งูๆ ปลาๆ	๑๓๔

หมวด จ

เจ้าชู้ประตูดิน	๑๓๕
ใจซื่อมือสะอาด	๑๓๖
ใจดีสู้เสือ	๑๓๗
ใจปลาซิว	๑๔๘
จระเข้ขวางคลอง	๑๓๙
จับข้ง항	๑๔๐
จับแพะชนแกะ	๑๔๑
จับเสือมือเปล่า	๑๔๒
จับปลาสองมือ	๑๔๓
จับปูใส่กระด้ง	๑๔๔
จุดใต้ตำตอ	๑๔๕
เจียมเนื้อเจียมตัว	๑๔๖

หมวด ช

เชือดคอไก่ให้ลิงดู	๑๔๗
แข่งชักหักกระดูก	๑๔๘
ชักใบให้เรือเสีย	๑๔๙
ชักแม่น้ำทั้งห้า	๑๕๐
ชักหน้าไม่ถึงหลัง	๑๕๑
ชักน้ำเข้าลึก ชักศึกเข้าบ้าน	๑๕๒
ชั่วชั่งซี ดีชั่งสงฆ์	๑๕๓
ข้าฯ ได้พริ้วเล่มงาม	๑๕๔
ช้างเท้าหน้า	๑๕๕
ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวมาปิด	๑๕๖

	หน้า
ชวานากับงูเห่า	๑๕๗
ซันกบนปลายไม้	๑๕๘
ซี่โครงให้กระรอก	๑๕๙
ชิงสุกก่อนห่าม	๑๖๐
ซุบมือเปิบ	๑๖๑

หมวด ช

ชื่อเหมือนแมวนอนหวด	๑๖๒
ชื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน	๑๖๓
ชื่อควายหน้านา	๑๖๔

หมวด ด

ดีดลูกคิดรางแก้ว	๑๖๕
เด็กเลี้ยงแกะ	๑๖๖
เด็กเส้น	๑๖๗
เด็ดดอกฟ้า	๑๖๘
เด็ดบัวไม่ไผ่	๑๖๙
เดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด	๑๗๐
ได้ทีชี้แพะไล่	๑๗๑
ได้หน้าได้ตา	๑๗๒
ได้หน้าลืมหลัง	๑๗๓
ดาบสองคม	๑๗๔
ดินพอกหางหมู	๑๗๕
ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่	๑๗๖

หมวด ด

ตกกะไดพลอยโจน	๑๗๗
ตักน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้	๑๗๘
ตกม้าตาย	๑๗๙
ตกลงปลงใจ	๑๘๐
ต่อหน้ามะพลับ ลับหลังตะโก	๑๘๑
ตักน้ำใส่กระโหลก ชะโงกดูเงา	๑๘๒
ตักน้ำรดหัวตอ	๑๘๓
ตักบาตรอย่าถามพระ	๑๘๔
ตัดหางปล่อยวัด	๑๘๕
ตัดไฟแต่ต้นลม	๑๘๖
ตาบอดคลำช้าง	๑๘๗
ตาบอดได้แว่น	๑๘๘
ตาลยอดด้วน	๑๘๙
ตำข้าวสารกรอกหม้อ	๑๙๐
ตำนานพริกละลายแม่น้ำ	๑๙๑
ดีเรือทั้งโกสน	๑๙๒
ดีงูให้กากิน	๑๙๓
ดีงูให้หลังหัก	๑๙๔
ดีตนก่อนไข้	๑๙๕
ดินถืปากกัด / ปากกัดดินถื	๑๙๖
ดีปลาหน้าไซ	๑๙๗
ดีวัวกระทิง	๑๙๘
ดีแต่ดีก ลีแต่หนุ่ม	๑๙๙
ดีเยี่ยมค่อม	๒๐๐

หมวด ถ

ถอดเขี้ยว ถอดเล็บ	๒๐๑
ถอยหลังเข้าคลอง	๒๐๒
ถีลอดตาช้าง ห้างลอดตาเส้น	๒๐๓

หมวด ท

ทำนาออกมกล้า ทำปลาอมเกลือ	๒๐๔
ทำคุณบูชาโทษโปรดสัตว์ได้บาป	๒๐๕
ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว	๒๐๖
ทำนาบนหลังคน	๒๐๗
ที่เท่าแมวดิ้นตาย	๒๐๘
ทุบหม้อข้าว	๒๐๙
เทน้ำเทท่า	๒๑๐
ทองแท้อย่อมไม่แพ้ไฟ	๒๑๑
ทองแผ่นเดียวกัน	๒๑๒
ทองไม่รู้ร้อน	๒๑๓

หมวด น

ในน้ำมีปลาในนามีข้าว	๒๑๔
นกน้อยในกรงทอง	๒๑๕
นกสองหัว	๒๑๖
นายว่าขี้ข้าพลอย	๒๑๗
น้ำขึ้นให้รีบตัก	๒๑๘
น้ำขึ้นบ่อทราย	๒๑๙

	หน้า
น้ำท่วมทุ่ง ผักบุ้งโหรงเหรง	๒๒๐
น้ำท่วมปาก	๒๒๑
น้ำลดตอผุด	๒๒๒
น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า	๒๒๓
น้ำกลิ้งบนใบบอน	๒๒๔
น้ำชุ่มไว้ในน้ำใสไว้นอก	๒๒๕
น้ำท่วมหลังเปิด	๒๒๖
น้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ	๒๒๗
น้ำนิ่งไหลลึก	๒๒๘
น้ำผึ้งหยดเดียว	๒๒๙
น้ำมาปลาकिनมด น้ำลดมดกินปลา	๒๓๐
น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย	๒๓๑

หมวด บ

แปดไต้	๒๓๒
บนข้าวผี ตีข้าวพระ	๒๓๓
บนเป็นหมีกินผึ้ง	๒๓๔
บัวได้น้ำ	๒๓๕
บัวพินน้ำ	๒๓๖
บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น	๒๓๗
บางช่วงยุค	๒๓๘
บ้านเมืองมีชื่อมีแป	๒๓๙
บ้านแตกสาแหรกขาด	๒๔๐
บ้าหอบฟาง	๒๔๑
บอก/สอนหนังสือสังฆราช	๒๔๒

หมวด ป

เป็นปีเป็นขลุ่ย	๒๔๔
ปล่อยไก่	๒๔๕
ปลาใหญ่กินปลาเล็ก	๒๔๖
ปลาหมอตายเพราะปาก	๒๔๗
ปลาติดร่างแห	๒๔๘
ปลุกเรื่อนคร่อมตอ	๒๔๙
ปลุกเรื่อนตามใจผู้อยู่ ผูกอยู่ตามใจผู้นอน	๒๕๐
ปอกกล้วยเข้าปาก	๒๕๑
ป็นน้ำเป็นตัว	๒๕๒
ปากปราศย์ ใจเชือดคอ	๒๕๓
ปากว่าตาขยิบ	๒๕๔
ปากหวานกันเปรี้ยว	๒๕๕
ปากเป็นเอกเลขเป็นโท	๒๕๖
ปากไม่สิ้นกลืนน้ำนม	๒๕๗
ปากดำแย	๒๕๘
ปากว่าตาขยิบ	๒๕๙
ปิดทองหลังพระ	๒๖๐
ปิดประตูตีแมว	๒๖๑
ไปไหนมา สามวาสองศอก	๒๖๒

หมวด ผ

แผลเก่า	๒๖๓
ไผ่ลู่ลม	๒๖๔
ผักชีโรยหน้า	๒๖๕
ผัดวันประกันพรุ่ง	๒๖๖
ผ้าขี้ริ้วห่อทอง	๒๖๗
ผีไม่มีศาล	๒๖๘
ผีซำด้าพลอย	๒๖๙
ผีถึงป่าช้า	๒๗๐
ผัวหาบ เมียคอน	๒๗๑
ผู้หญิงยิงเรือ	๒๗๒

หมวด ผ

ฝนตกไม่ทั่วฟ้า	๒๗๓
ฝนตกขี้หมูไหล	๒๗๔
ฝนสั่งฟ้า ปลาสั่งหนอง	๒๗๕
ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม	๒๗๖
ฝากปลาอย่างไว้กับแมว	๒๗๗

หมวด พ

แพ้เป็นพระ ชนจะเป็นมาร	๒๗๘
แพะรับบาป	๒๗๙
พบไม้งามเมื่อยามขวานบิน	๒๘๐
พออ้าปากก็เห็นลิ้นไก่	๒๘๑

	หน้า
พลิกหน้ามือเป็นหลังมือ	๒๘๒
พายเรือให้โจรนั่ง	๒๘๓
พายเรือในอ่าง	๒๘๔
พายเรือทวนน้ำ	๒๘๕
พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง	๒๘๖

หมวด พ

ไพลนก้น	๒๘๗
ฟังไม่ได้ศัพท์ จับเอามากระเดียด	๒๘๘
ฟังหูไว้หู	๒๘๙
ฟังหูซ้าย ทะลุหูขวา	๒๙๐
ฟ้าหลังฝน	๒๙๑
ฟางเส้นสุดท้าย	๒๙๒
พื้นฝอยหาคะเช็บ	๒๙๓

หมวด ม

แมวเก้าชีวิต	๒๙๔
แมวไม่อยู่หนูร่าเริง	๒๙๕
แมวนอนหวด	๒๙๖
แมวเฝ้าปลาอย่าง	๒๙๗
แม่ศรีเรือน	๒๙๘
มะนาวไม่มีน้ำ	๒๙๙
มะกอกสามตระกร้าปาไม่ถูก	๓๐๐
มะพร้าวตีนดก	๓๐๑

	หน้า
มัดมือชก	๓๐๒
ม้าดีดกระโหลก	๓๐๓
ม้ามีด	๓๐๔
มากหมอมากความ	๓๐๕
มือถือสาก ปากถือศีล	๓๐๖
มือห่าง ตีนห่าง	๓๐๗
มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ	๓๐๘
ไม่ดูตาม้าตาเรือ	๓๐๙
ไม่รู้จักห้วนอนปลายตีน	๓๑๐
ไม่เป็นโล้เป็นพาย	๓๑๑
ไม่เอาถ่าน	๓๑๒
ไม่ดูตาม้าตาเรือ	๓๑๓
ไม่ได้ด้วยเล่ห์เอาด้วยกล ไม่ได้ด้วยมนต์เอาด้วยคาถา	๓๑๔
ไม่เห็นน้ำตักกระบอก ไม่เห็นกระรอกก่งหน้าไม้	๓๑๕
ไม่ไถล่ฝู้ง	๓๑๖
ไม่หลักปักไม้เลน	๓๑๗
ไม่เปื้อไม่เมา	๓๑๘
ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก	๓๑๙
มดแดงแฝงพวงมะม่วง	๓๒๐

หมวด ย

ยกเค้า	๓๒๑
ยกธงขาว	๓๒๒
ยกตนข่มท่าน	๓๒๓
ยกภูเขาออกจากอก	๓๒๔

	หน้า
ย้อมแมวขาย	๓๒๕
ยื่นแก้วให้วานร	๓๒๖
ยื่นหมูยื่นแมว	๓๒๗
ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว	๓๒๘
ยุให้รำ ต้มให้รั่ว	๓๒๙
ยุแยงตะแคงรั่ว	๓๓๐
ยุ่งไม่ให้โต ไร่ไม่ให้ตอม	๓๓๑
ยุ่งเหมือนยุ่งตักัน	๓๓๒

หมวด ร

รักยาวให้บัน รักสั้นให้ต่อ	๓๓๓
รักดีห้ามจั่ว รักชั่วห้ามเสา	๓๓๔
รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี	๓๓๕
รืดเล็ดกับปู	๓๓๖
เรือล่มในหนอง	๓๓๗
รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง	๓๓๘
รู้ไว้ไว้ว่า ใส่บาแบ่งทาน	๓๓๙
รู้หลบเป็นปีก รู้หลีกเป็นหาง	๓๔๐

หมวด ล

ละเลงขนมเบื้องด้วยปาก	๓๔๑
लगเนื้อชอบलगยา	๓๔๒
लगขุนพลอยพยัก	๓๔๓
लगผีलगคน	๓๔๔

	หน้า
ลูกไก่ในกำมือ	๓๔๕
ลูกไม้หล่นไม่ไกลต้น	๓๔๖
ลูกหน้าปะจมูก	๓๔๗
ลงเรือลำเดียวกัน	๓๔๘
ล้วงคองูเห่า	๓๔๙
เล่นเอาเถิดเจ้าล่อ	๓๕๐
เล่นกับหมาหมาเลียปาก	๓๕๑
เลือดข้นกว่าน้ำ	๓๕๒

หมวด ว

วิวใครเข้าคอกคนนั้น	๓๕๓
วิวเคยขา ม้าเคยขี่	๓๕๔
วิวแก่กินหญ้าอ่อน	๓๕๕
วิวลืมหิน	๓๕๖
วิวสันหลังหะ	๓๕๗
วิวหาล้อมคอก	๓๕๘
วันพระไม่ได้มีคนเดียว	๓๕๙
ว่ายน้ําหาจระเข้	๓๖๐
วานรได้แก้ว	๓๖๑

หมวด ศ

ศรศิลป์ไม่กินกัน	๓๖๒
------------------	-----

หมวด ส

สร้างวิมานในอากาศ	๓๖๒
สวรรค์อยู่นอก นรกอยู่ในใจ	๓๖๔
สองฝักสองฝ่าย	๓๖๕
สอนจะเข้าใจง่ายน้ำ	๓๖๖
สาวไส้ให้กากิน	๓๖๗
สิ้นไร้ไม้ตอก	๓๖๘
สิบเบี้ยไล่มือ	๓๖๙
สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น	๓๗๐
สืขอให้ควายฟัง	๓๗๑
สีตียังรู้พลาด นักปราชญ์ยังรู้พลั้ง	๓๗๒
สุกเอาเผากิน	๓๗๓
เส้นผมบังภูเข	๓๗๔
เสน่ห์ปลายจวัก	๓๗๕
เสียน้อยเสียยาก เสียมากเสียง่าย	๓๗๖
เสียมเขาควายให้ชนกัน	๓๗๗
เสียดิตจัน	๓๗๘
เสือสิ้นลาย	๓๗๙
สมภารกินไก่อวัด	๓๘๐

หมวด ท

หจิม ๆ หยิบขึ้นปลามัน	๓๘๑
หญ้าปากคอก	๓๘๒
หนังหน้าไฟ	๓๘๓

	หน้า
หน้าเนื้อใจเสือ	๓๘๔
หน้าสีวหน้าขวาน	๓๘๕
หน้าไหว้หลังหลอก	๓๘๖
หนามยอกเอาหนามบ่ง	๓๘๗
หมาในรางหญ้า	๓๘๘
หมาสองราง	๓๘๙
หยิกเล็บเจ็บเนื้อ	๓๙๐
หอกข้างแคร่	๓๙๑
หักด้ามพร้าด้วยเข่า	๓๙๒
หิวแก้วหิวแหวน	๓๙๓
หิวมังกู ท้ายมังกร	๓๙๔
หิวหลักหิวต่อ	๓๙๕
หิวเดียวกระเทียมลีบ	๓๙๖
หิวล้านได้หิว	๓๙๗
เหยียบเรือสองแคม	๓๙๘
เหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่อ	๓๙๙
ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว	๔๐๐
หุ่ผีจุมกมด	๔๐๑
หาเหาใส่หัว	๔๐๒
หายเข้ากลีบเมฆ	๔๐๓
เห็นกงจักรเป็นดอกบัว	๔๐๔
เห็นขี้ดีกว่าไส้	๔๐๕
เห็นช้างขี้ขี้ตามช้าง	๔๐๖
หนีเสือปะจระเข้	๔๐๗
หนูตกถังข้าวสาร	๔๐๘

	หน้า
หมองตายเพราะงู	๔๐๙
หมาเห่าใบตองแห้ง	๔๑๐
หมากัดอย่ากัดตอบ	๔๑๑
หมูไปไก่มา	๔๑๒
หมูในอวย	๔๑๓
หมูจะหาม อย่าเอาคานเข้ามาสอด	๔๑๔
หลังสู้ฟ้า หน้าสู้ดิน	๔๑๕
หวังน้ำบ่อหน้า	๔๑๖
หวานเป็นลมขมเป็นยา	๔๑๗
หวานนอกขมใน	๔๑๘
หวานพืชหวังผล	๔๑๙
หาเหาใส่หัว	๔๒๐

หมวด อ

เออออห่อหมก	๔๒๑
เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน	๔๒๒
เอาใจเขามาใส่ใจเรา	๔๒๓
เอาพิมเสนไปแลกกับเกลือ	๔๒๔
เอาเนื้อหนูไปปะเนื้อช้าง	๔๒๕
เอามือชุกหีบ	๔๒๖
เอาไม้ซีกไปจัดไม้ซุง	๔๒๗
เอาหูไปนา เอาตาไปไร่	๔๒๘
อดเปรี้ยวไว้กินหวาน	๔๒๙
อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเอง	๔๓๐
อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ปั่นรวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น	๔๓๑

อ้อยเข้าปากข้าง	๔๓๒
อัฐยายซื้อขนมยาย	๔๓๓
อาบน้ำร้อนมาก่อน	๔๓๔

กงเกวียนกำเกวียน

การกระทำใด ๆ ที่ได้ทำกับผู้อื่นไว้ ไม่ว่าจะดีหรือร้าย ย่อมมีผลย้อนกลับ
มาถึงตัวเอง เป็นการเปรียบเทียบกับวงล้อเกวียนที่หมุนไปมา สะท้อน
แนวคิดเรื่องกฎแห่งกรรมที่คนเราจะต้องเผชิญกับผลของการกระทำที่ตน
ทำไว้

กบในกะลาครอบ

คนที่มีความรู้หรือประสบการณ์เพียงเล็กน้อย แต่กลับคิดว่าตนเองรู้มาก
หรือมีความสามารถสูง เป็นการมองโลกในแคบไม่เห็นสิ่งอื่นใดนอกเหนือ
จากที่ตัวเองรับรู้

กรวดน้ำคว่ำขัน (คว่ำกะลา)

การตัดขาดจากบุคคลหรือเรื่องราวใด ๆ อย่างเด็ดขาด โดยไม่ต้องการมีความเกี่ยวข้องกันอีกต่อไป เปรียบเสมือนการกรวดน้ำแล้วคว่ำขันหรือคว่ำกะลา เพื่อสื่อถึงการตัดขาดอย่างสิ้นเชิง

กระเซอกำรั่ว

คนที่ใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย ไม่รู้จักประหยัดหรือเก็บสะสม เปรียบ
เสมือนกระเช้าที่กำรั่ว แม้จะใส่ของเข้าไปมากเพียงใดก็รั่วไหลออกหมด

กระต๋ได้น้ำ

อาการของคนที่แสดงความดีใจหรือความตื่นเต้นอย่างออกนอกหน้า จนดู
เกินงาม เปรียบได้กับปลากระต๋ที่ได้น้ำแล้วกระโดดโลดเต้นอย่างร่าเริง

กระต่ายนาเดีย

การที่บุคคลอื่นกรานไม่ยอมรับผิดชอบหรือไม่ยอมเปลี่ยนใจ แม้ว่าจะมีหลักฐาน
หรือเหตุผลอื่นใดมาแสดงให้เห็นตรงข้าม ก็ยังคงยืนกรานอยู่ในความคิด
ของตนเอง

กระต่ายตื่นตูม

คนที่ตื่นตกใจง่าย เกิดความกังวลหรือไว้วายโดยยังไม่ทันหาสาเหตุหรือ
ข้อเท็จจริงให้ชัดเจน เปรียบเหมือนกระต่ายที่ตกใจและวิ่งหนีอย่างรวดเร็ว
เพียงเพราะเสียงหรือการเคลื่อนไหวเล็กน้อย

กระต่ายหมายจันทร์

ผู้ชายที่มีความหวังหรือปรารถนาที่จะครองคู่กับหญิงที่มีฐานะหรือสถานะทางสังคมสูงกว่าตนเอง เปรียบได้กับกระต่ายที่เฝ้ามองดวงจันทร์ซึ่งอยู่สูงเกินเอื้อมถึง

กระโถนทองพระโรง

บุคคลที่ถูกใช้งานหรือถูกให้ทำงานต่าง ๆ อยู่เพียงคนเดียวโดยไม่อาจ
ปฏิเสธได้ เปรียบเหมือนกระโถนที่ตั้งอยู่ในห้องพระโรงเพื่อให้คนใช้กันตาม
อำเภอใจ

กลับเนื้อกลับตัว

การที่บุคคลเลิกประพฤติสิ่งที่ไม่ดีหรือเลิกทำความชั่ว และหันมาปรับปรุงตนเองให้เป็นคนดี มีความหมายถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น

กลับหน้ามือเป็นหลังมือ

การเปลี่ยนแปลงที่ตรงข้ามกับสิ่งที่เคยเป็นมาก่อนหน้า เช่น การเปลี่ยนพฤติกรรม ความคิด หรือสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง

กล้านักมักบิน

การที่คนมีความกล้าหาญเกินไป หรือบ้าบิ่น มักจะนำมาซึ่งอันตรายหรือความเสียหายต่อตนเอง เปรียบเหมือนกับของที่แข็งเกินไปก็ย่อมมีโอกาสที่จะแตกหักหรือเสียหายได้ง่าย

กว่าถั่วจะสุกงานก็ไหม้

การที่ต้องการบรรลุเป้าหมายบางอย่าง แต่ในระหว่างทางต้องสูญเสียหรือเสียหายบางสิ่งบางอย่างไป เปรียบเสมือนการคว่ำถั่วกับงา หากต้องการให้ถั่วสุก งาก็อาจจะไหม้ไปก่อน เป็นการเตือนให้ระมัดระวังในการทำงาน หรือการตัดสินใจ

ก่อร่างสร้างตัว

การสร้างฐานะหรือเริ่มต้นสร้างชีวิตของตนเองให้มั่นคง เปรียบเหมือนการ
ก่อสร้างบ้านเรือนที่เริ่มต้นจากการวางโครงร่างและค่อย ๆ พัฒนาต่อจน
สำเร็จ สุภาษิตนี้สื่อถึงความพยายาม ความอดทน และการวางแผนในการ
สร้างอนาคตให้กับตนเอง

กาคาบพริก

คนที่มีผิวดำหรือตัวดำแล้วสวมใส่หรือใช้สิ่งของที่มีสีแดง ทำให้ดูไม่เหมาะสมหรือดูไม่งาม เปรียบกับนกกาที่มีขนสีดำคาบพริกสีแดง ซึ่งตัดกันอย่างชัดเจน สุภาษิตนี้มักใช้ในเชิงล้อเลียนหรือพูดถึงลักษณะที่ไม่เข้ากันในแง่ของการแต่งกายหรือการประดับประดา

ทำดีกว่าทำตด

การที่ได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งมา ถึงแม้จะดูไม่ดีหรือมีค่าน้อย แต่ก็ยังดีกว่าที่จะไม่ได้
อะไรเลย เปรียบเทียบถึงการยอมรับในสิ่งที่มีแม้จะไม่สมบูรณ์ก็ตาม

กำแพงมีหู ประตูมีช่อง

การพูดหรือทำอะไรควรระมัดระวัง เพราะอาจมีคนแอบฟังหรือสอดรู้สอดเห็นได้ เปรียบเสมือนกำแพงที่แม้จะดูแข็งแรงและปกปิดได้ แต่ก็ยังอาจมีช่องทางที่เสียงหรือข้อมูลจะเล็ดลอดออกไป และประตูที่แม้จะปิดแน่นหนา แต่ก็อาจมีช่องให้คนแอบดูหรือแอบฟังได้ สุภาษิตนี้เตือนให้เรามีสติ และระมัดระวังในการพูดหรือกระทำการต่าง ๆ โดยเฉพาะในเรื่องสำคัญ หรือเรื่องที่ไม่ต้องการให้ผู้อื่นรับรู้

กิ่งทองใบหยก

การที่สิ่งของหรือคนที่เข้ากันได้เป็นอย่างดี หรือเหมาะสมกันอย่างสมบูรณ์ โดย
มักใช้ในกรณีของคู่รักที่มีความเหมาะสมกันทั้งในเรื่องฐานะ รูปร่างหน้าตา
หรือนิสัยใจคอ เปรียบเสมือนกิ่งทองที่งดงามควบคู่กับใบหยกที่งามสง่า
เป็นการสื่อถึงความสมบูรณ์แบบที่เข้ากันได้ดีระหว่างสองสิ่ง

กบที่ลับไ้ที่แจ้ง

การกระทำสิ่งที่ไม่ดีหรือไม่เหมาะสมในที่ลับ แต่เมื่ออยู่ในที่เปิดเผยกลับ
แสดงตัวอย่างภาคภูมิหรือทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น เปรียบเสมือนคนที่
ทำสิ่งผิดหรือไม่ควรในที่ลับแล้วปกปิด แต่ในที่สาธารณะกลับเปิดเผยหรือ
แสดงออกตรงกันข้าม สุภาษิตนี้มักใช้ตำหนิคนที่ปิดบังความจริงหรือมี
การกระทำที่ไม่โปร่งใสในเรื่องที่ไม่ควรทำ

กินน้ำไต้ศอก

มีความหมายเชิงเปรียบเทียบถึงการที่เมียน้อยต้องยอมรับความเป็นรอง
เมียหลวง ทั้งในด้านสถานะและศักดิ์ศรี เปรียบเสมือนกับการรับของที่
เหลือจากผู้อื่นหรือยอมอยู่ในสภาพที่ต่ำกว่าคนที่เป็นเมียหลวง

กินน้ำพริกถ้วยเก่า

การหวนกลับไปหาสิ่งหรือบุคคลที่เคยมีอยู่หรือเคยคบหามาก่อน โดยส่วนใหญ่มักใช้ในเรื่องของความรักหรือความสัมพันธ์ เช่น การกลับไปคืนดีกับคนรักเก่า หรือการหวนคิดถึงความสุขในอดีต เป็นการเปรียบเทียบว่าถึงแม้ว่าน้ำพริกถ้วยเดิมอาจจะไม่ใหม่ แต่ก็ยังเป็นสิ่งที่คุ้นเคยและดีอยู่เสมอ ในความรู้สึกของเรา

กินน้ำไม่เผื่อแล้ง

การใช้ทรัพยากรหรือสิ่งของโดยไม่คิดถึงอนาคต ไม่มีการเตรียมพร้อม
สำหรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายภาคหน้า เปรียบเสมือนคนที่ดื่มน้ำ
จนหมดโดยไม่เผื่อไว้ใช้ในยามขาดแคลน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความ
ประมาทและขาดการวางแผนที่ดี